

[illegible]

قُلُوبِهِمْ
مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ
‏)‏ ‏"‏ ‏.‏ "Kul, bir hata işlediği zaman kalbine siyah bir nokta vurulur.
Şayet el çeker, mağfiret diler ve tevbe ederse kalbi cilalanır. Eğer (bunu yapmayarak)
dönerse siyah nokta artırılır ve neticede bütün kalbini istila eder. İşte Allah (c.c)
nun, " gerçek şu ki onların kazanmış oldukları günahlar, kalplerini
örtmüştür." (Mutaffifin, 83/14) diye zikrettiği örtü budur." (Tirmizi,
Tefsir, 74/3654) hadisiyle bu duruma işaret etmektedir. İmam Gazali'nin teşbihi bu bağlamda zikre
değerdir. O şöyle diyor: Cilalı aynanın karşısında duran insanın aynaya yansıyan nefesi,
aynayı kararttığı gibi, kişinin uyduğu şehvet ve işlediği günahlardan oluşan karanlıklar da
kalp üzerinde birikerek onu paslandırır, karartır. Aynanın yüzünde biriken pas
zamanla madenin içine işleyip maddesini bozduğu gibi, kalbin üzerinde biriken pas da
tab'ı (tabiat) olur. Kalbin üzerini kapatır. (Gazali, İhya, IV, 10) Gazali'nin bu benzetmesi, Hz.
Peygamber'in yukarıda naklettiğimiz hadisinin açılımı niteliğindedir. Günahlarla
kirlenen kararan gönül dünyamız tevbe ile gerçek hüviyetine yeniden
kavuşmaktadır. Allah Teala yarattığı, akıl gibi üstün yetenek vererek diğer
yaratıkları­na üstün kıldığı kullarına sonsuz şefkat ve rah­meti vardır. Kulun
Allah'a Tevbe Etmesi, Her Yerde, Her Zaman Mümkündür
وَهُوَ
الَّذِي
يَقْبَلُ
التَّوْبَةَ
عَنْ
عِبَادِهِ
وَيَعْفُو
عَنِ
السَّيِّئَا
78;ِ وَيَعْلَمُ
مَا
تَفْعَلُونَ
Kullarının tevbesini kabul eden, kötülükleri affeden ve sizin yaptıklarınızı bilen
O'dur. (Şû â, 42/25). Hz. Peygamber (s.a.s.) de insanları tövbe etmeye teşvik
etmiştir: وعن أنس)رع(
قال: إنَّ
رسولَ اللّه
(صعلم) قالَ:
كُلُّ بَنِى
آدَمَ
خَطَّاءٌ
وَخَيْرُ
الخَطَّائِي
06;َ
التَّوَّابُ
08;نَ: Hz.Enes (r.a) anlatıyor: Resûlullah (a.s) buyurdular ki:
"Bütün insanlar hatalıdır; hatalı insanların Allah katında en makbul olanları tövbe
edenleridir". (Tirmizî, Kıyâmet 50, (2501); İbnu Mâce, Zühd 30, (4251)).
Tevbe, Allah Teala'nın, günah işleyen insanla­rın, işledikleri günahlardan

kurtulmaları için onla­ra tanıdığı bir imkandır. İnsan ne kadar çok günah işlerse işlesin ümitsizliğe düşmemeli, Allah Teala'nın ona tanıdığı bu imkandan yararlanmalıdır. İnanan insan Allah 'tan ümit kesmez. Allah'ın rah­metinden ancak inanmayanlar ümit keserler. Su­yun kiri temizlediği gibi, samimi tevbe de günah­ları temizler. Bakınız Allah ne buyuru­yor:

تُوبُوا
إِلَى
اللَّهِ
جَمِيعاً
أَيُّهَا
الْمُؤْمِنُونَ
لَعَلَّكُمْتُفْلِحُونَ "Ey müminler, hep birden Allah'a tevbe ediniz ki, kurtuluşa eresiniz." (Nur, 24/31) وَا.لَّذِينَإِذَا
فَعَلُوا
فَاحِشَةً
أَوْ
ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْذَكَرُوا
اللَّهَ
فَاسْتَغْفَرُوا
لِذُنُوبِهِمْوَمَنْ
يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ
إِلَّا
اللَّهُ
وَلَمْ
يُصِرُّوا
عَلَىمَا
فَعَلُوا
وَهُمْ
يَعْلَمُونَ(*)
أُوْلَـئِكَجَزَآؤُهُم
مَّغْفِرَةٌ
مِّن
رَّبِّهِمْ
وَجَنَّاتٌ
تَجْرِيمِن
تَحْتِهَا
الأَنْهَارُ
خَالِدِينَ

فِيهَا
وَنِعْمَ
أَجْرُ
الْعَامِلِينَ Yine onlar ki, bir kötülük yaptıklarında, ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayıp günahlarından dolayı hemen istiğfar ederler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki! Bir de onlar, işledikleri kötülüklerde, bile bile ısrar etmezler. İşte onların mükafatı, Rableri tarafından bağışlanma ve altlarından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetlerdir. Böyle amel edenlerin mükafatı ne güzeldir! (Al-i İmran, 3/135-136) 1. Tevbenin Mana ve Mahiyeti: Tevbe, dönme, vazgeçme ve pişman olmak mana­larına gelir. Tevbe, kişinin o zamana kadar yapmış olduğu kötül­lüklerden vazgeçmesi, onlara son vermesi, onları işlediğine üzülmesi ve bir daha işlememeye kesin karar vermesidir. Tevbe, insanın nefis ve şeytanın şerrinden ve aldatma­sından kaçıp, Yüce Allah'ın himayesine girmesidir. Tevbe İslam rükünlerinden birisi olup, Allah'ın azabı­dan kaçmayı, ama yine Allah'ın rahmetine sığınmayı ifade eder. Tevbe, insanın maddi-manevi kirlilerden, yani günah­lardan tiksiniş rahatsız olması ve onlardan temizlenme ça­relerini araştırması demektir. Tevbe, mü'minin bütün insanlığın akıbetini düşünüp cemiyetin istikbalini tehlikeye atacak işlerden vazgeçmesi ve akıbeti müsbet manada ve huzura medar olacak bir şekilde onu teminat altına alacak olan iyi işlere ve salih amellere koyulması demektir… 2. Tevbenin Kabul Şartları Yapılan bir tevbenin kabul edilmesi için işlenen günah kul hakkına taalluk etmiyorsa üç şart vardır. a. Yapılan kötülüğü bırakıp ondan vazgeçme. b. İşlediği kötülüğe karşı üzülerek pişman olmak. c. O kötülüğü bir daha işlememeye azmedip kat'i kara­rını vermektir. d. Eğer işlenen günah kul hakkına taalluk ediyorsa; o zaman bir dördüncü şart daha vardır ki, o da tecavüz edi­len hakkın, mümkünse sahibine iadesi ile birlikte hak sahi­biyle helalleşmektir. 3. Tevbeyle İlgili Bazı Edepler Yaptığımız tevbenin makbul olması için ulemânın koyduğu şartları yukarıda zikrettik. Burada şunu da ilave etmemiz gerekmektedir: Tevbe, duanın bir çeşididir. Öyleyse dua bahsinde belirtilen şartlara da tevbe sırasında riayet etmek, tevbemizin makbul olma şansını artıracaktır. * Önce maddi sadaka vermek. * Mübarek mekanlarda (Ravza-i Mutahhara, Kabe, Mescid-i Aksa, camiler, ön saf... gibi) yapmak. * Mübarek zamanlarda (Ramazanda, Kadir gecesinde, diğer mübarek gün ve gecelerde, cuma gününde, saat-ı icabe'de, her gün seher vaktinde, ilk vaktinde kılınacak farz namazların arkasında, abdest alınca kılınacak iki rekat nafilenin peşinde.. vs.) yapmak. * Tevbeye salavatla başlamak, salavatla bitirmek. * Kur'an ve hadiste gelen (me'sur) tevbelerle tevbe etmek. * Abdestli olarak tevbe etmek... vs. 4. Hangi Tevbe Makbul Olur? Allah'ın kabul edeceği tevbe ile ilgili olarak şöyle buyuruluyor: إِنَّمَاالتَّوْبَةُعَلَىاللّهِلِلَّذِينَيَعْمَلُونَالسُّوءَبِجَهَالَةٍثُمَّيَتُوبُونَ

مِن قَرِيبٍ
فَأُوْلَـئِ
03;َ يَتُوبُ
اللّهُ
عَلَيْهِمْ
وَكَانَ
اللّهُ
عَلِيماًحَك
16;يماً {}
وَلَيْسَتِ
التَّوْبَةُ
لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَا
78;ِ حَتَّى
إِذَاحَضَرَ
أَحَدَهُمُ
الْمَوْتُ
قَالَ إِنِّي
تُبْتُ الآنَ
وَلاَ
الَّذِينَ
يَمُوتُونَ
وَهُمْ
كُفَّارٌ
أُوْلَـئِكَ
أَعْتَدْنَا
لَهُمْ
عَذَاباً
أَلِيماً "Allah'ın kabul edeceği tevbe,
ancak bilmeden kötülük edip de sonra te­z elden tevbe edenlerin
tevbeleridir, İşte Allah bunların tevbesini kabul eder. Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir. Yoksa
kötülükleri yapıp yapıp da içlerinden birine ölüm gelince, 'Ben
şimdi tevbe ettim', diyen ve kafir olarak ölenler için (kabul edilecek) tevbe yoktur.
On­lar için acı bir azap hazırlanmıştır." (Nisa, 4/17-18) Ayet-i kerime'de cehaletle
kötülük etmekten söz ediliyor. Ancak buradaki "cehalet" bir şeyin
günah olduğunu bilmeden onu yapmak anlamında değildir. Buradaki cehaletten maksat
akılsızlıktır. Yani yaptığı işin sonucunun kişiyi nereye götüre­ceğini
düşünmeden nefsinin arzu ve isteklerine kapılarak Allah'ın yasakladığı bir şeyi, yasak
ol­duğunu bile bile yapmasıdır. İşte nefsin isteklerine uyarak her nasılsa güş­nah
işlemiş olan kimseler yaptıklarına pişmanlık duyar, bir daha yapmamaya karar vererek
Al­lah'tan af dilerlerse Allah tevbelerini kabul eder ve onları bağışlar, ayet-i kerime bu
müjdeyi veri­yor. Ancak yeis haline gelinceye kadar yani yaşa­maktan ümidi
kesinceye kadar tevbeyi geciktir­memeye de dikkatimiz çekilmektedir. Bu noktaya
geldikten yani yaşama ümidini kaybettikten sonra yapılan tevbe kabul olmaz. Bir defasında
Hz. Ali bir bedevinin: - Ey Allahım! senin beni bağışlamayı diliyor ve sana (günahlarımdan
dolayı) tövbe ediyorum dediğini işitmişti de ona, - Ey kişi, tövbede dil çabukluğu
yalancıların tövbesidir demişti. Adam: O halde tövbe nedir? diye sorunca. Hz. Ali (r.a.):

- O tövbenin altı özelliği vardır: Geçmiş gü­nahlara pişmanlık duymak, (vaktinde ve zama­nında yapılmayan) farzları (kılınmayan namazlar ile tutulmayan oruçları) iade etmek, haksızlık yaptığı kimsenin hakkını vermek, düşmanlarla helalleşmek, bir daha o günaha dönmemeye az­metmek ve nefsi günahla büyüttüğün gibi Allah'a itaatte eritmek ve ona günahların tadım tattırdı­ğın gibi itaatin hazzını tattırmaktır dedi. (Kenzü’l-Ummal, 2/3808) İbn Abbas (r.a.) anlatıyor: Müşriklerden bazı kimseler adam öldürmüşler bir çok cinayet işle­mişler, zina edip bunda da çok ileri gitmişlerdi. Bunlar bu kusurları ile Peygamberimize gelerek: - Ey Muhammed, senin tebliğ ettiğin ve ken­disine çağırdığın İslam dini kuşkusuz çok güzel­dir. Eğer bize vaktiyle işlediğimiz bunca cinayet ve meşru olmayan ilişkilerin arınma yolu bulun­duğunu bildirirseniz (iyi olur) demişlerdi. Bunun üzerine şu ayetler nazil oldu:

وَالَّذِينَلَايَدْعُونَمَع.َاللَّهِإِلَهاًآخَرَوَلَايَقْتُلُونَالنَّفْسَالَّتِيحَر.َّمَاللَّهُإِلَّابِالْحَقِّوَلَايَزْنُونَوَمَنيَفْعَلْذَلِكَيَلْقَأَثَاماًيُض.َاعَفْلَهُالْعَذَابُيَوْمَالْقِيَامَة𧝐وَيَخْلُدْفِيهِمُهَاناًإِلَّامَنتَابَوَآمَنَوَع.َمِلَعَمَلاًصَالِحاًفَأ.ُوْلَئِكَيُبَدِّلُ

اللَّهُ
سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ
وَكَانَ
اللَّهُ
غَفُوراً
رَّحِيماً "Onlar ki Allah ile beraber başka bir tan­rıya yalvarmazlar. Allah'ın haram kıldığı ca­na haksız yere kıymazlar ve zina etmezler. Bunları yapan günahı(nın cezasını) bulur. Kıyamet günü azabı kat kat artırılır ve onda (azapta) alçaltılmış olarak de­vamlı kalır, Ancak tevbe ve iman edip iyi davranışta bulunanlar başkadır. Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır,engin merhamet sahibir." (Furkan, 25/68-70) 5. Nasuh Tevbe Tevbeden tevbeye fark vardır. Tevbenin en yüce mertebesi nasuh olanıdır. Yani pak, tertemiz ve halis olan tevbedir ki onun şartı üçtür: a. Yapılan tevbenin bütün günahları içine almasıdır, yani bütün günahlardan vazgeçmek. b. En küçük bir tereddüt kalmaksızın günah işlememeye kesin karar vermek. c. Tevbeyi ihlası zedeleyici herhangi bir şaibeden veya herhangi bir illetten uzak olarak sadece Allah için yap­mak.
يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ
ءَامَنُوا
تُوبُوا
إِلَى
اللَّهِ
تَوْبَةً
نَصُوحًا
عَسَى
رَبُّكُمْ
أَنْ
يُكَفِّرَ
عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ
وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُيَوْمَ لَا
يُخْزِي
اللَّهُ
النَّبِيَّ
وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا
مَعَهُ
نُورُهُمْ
يَسْعَى

بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَا
06;ِهِمْ
يَقُولُونَ
رَبَّنَا
أَتْمِمْ
لَنَا
نُورَنَا
وَاغْفِرْ
لَنَا
إِنَّكَ
عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ
قَدِيرٌ Ey iman edenler! Samimi bir tevbe ile
Allah'a dönün. Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter.
Peygamberi ve Onunla birlikte iman edenleri utandırmayacağı günde Allah sizi,
içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Onların önlerinden ve sağlarından
(amellerinin) nurları aydınlatıp gider de, "Ey Rabbimiz! Nurumuzu bizim için tamamla, bizi
bağışla; çünkü sen her şeye kadirsin" derler. (Tahrim, 66/8) Ayet-i kerime'de
"nasuh", tevbe ile tevbe et­memiz isteniyor. Nasuh, nush kökünden
mübala­ğa kipidir ve çok öğüt veren demektir. Çok
öğüt verici olarak nitelenen tevbe sahibine günahı bı­rakmasını
öğütleyen, onu günahtan kurtaran sadık ve samimi bir tevbe demektir.
Günahı bırakmadan yapılan tevbe tevbe değildir. Hz. Ömer, nasuh tevbesini
şöyle tanımlamıştır: "Nasuh tevbe, günahtan tevbe edip o günaha bir daha
dönmemek veya dönmemek istememektir." (Alusi, 157) (Diy. Ay. Der, 131/35-36) Kur'an-ı
Kerim, Yaptığına Pişman Olup Allah’a Sığınan ve O'ndan Af ve Bağış Dileyenle­ri
Allah'ın Affettiğine Dair Örnekler Verir. İşte bir örnek:
وَعَلَى
الثَّلاَثَة
16; الَّذِينَ
خُلِّفُواْ
حَتَّى إِذَا
ضَاقَتْ
عَلَيْهِمُ
الأَرْضُ
بِمَا
رَحُبَتْ
وَضَاقَتْ
عَلَيْهِمْ
أَنفُسُهُمْ
وَظَنُّواْ
أَن لاَّ
مَلْجَأَ
مِنَ اللّهِ
إِلاَّ
إِلَيْهِ

ثُمَّ تَابَ
عَلَيْهِمْ
لِيَتُوبُواْ
إِنَّ اللّهَ
هُوَ
التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ Ve (seferden)
geri bırakılan üç kişinin de (tevbelerini kabul etti). Yeryüzü genişliğine
rağmen onlara dar gelmiş, vicdanları kendilerini sıktıkça sıkılmıştı. Nihayet Allah'tan yine
Allah'a sığınmaktan başka çare olmadığını anlamışlardı. Sonra (eski hallerine)
dönmeleri için Allah onların tevbelerini kabul etti. Çün­kü Allah
tevbeyi çok kabul eden, pek esirge­yendir. (Tevbe, 9/118) Ayet-i kerime'de seferden
geri kaldığı bildiri­len üç kişi Ka'b b. Malik, Hilal b.Ümeyye ve Me­mare
b. Rabi idi. Bunlar Tebük seferine -maze­retleri olmadığı halde- katılmama suçu
işlemiş­lerdi. Peygamberimiz Tebük seferinden dönü­şünde
bunları sorgulamış, mazeretsiz sefere ka­tılmadıklarını anlayınca, haklarında Allah'ın
hüküm vermesine kadar beklemelerini emretmişti. Bunlar bu bekleme süresi
içinde çok bunalmışlar, tevbe ederek Allah'a sığınmışlardı. Allah Teala tevbelerini
kabul buyurduğunu bu ayet-i kerî­me'yi indirmekle bildirmişti. (bkz. Buhari, Meğazi, 79)
Allah Teala O Kadar Engin Merhamet Sahibidir ki, Günahkar Olanların O'na
Yönelmesinden, O'ndan Af Dilemesinden Büyük Sevinç Duyar Bakınız
Peygamberimiz bu­nu çok çarpıcı bir örnekle bildiriyor. Şöyle
buyu­ruyor: عَنِ
الْحَارِثِ
بْنِ
سُوَيْدٍ،
حَدَّثَنَا
عَبْدُ
اللَّهِ،
حَدِيثَيْنِ
أَحَدُهُمَا
عَنِ
النَّبِيِّ
(صعلم)
 وَالآخَرُ
عَنْ
نَفْسِهِ،
قَالَ ‏"‏ إِنَّ
الْمُؤْمِنَ
يَرَى
ذُنُوبَهُ
كَأَنَّهُ
قَاعِدٌ
تَحْتَ
جَبَلٍ
يَخَافُ أَنْ
يَقَعَ
عَلَيْهِ،

وَإِنَّ
الْفَاجِرَ
يَرَى
ذُنُوبَهُ
كَذُبَابٍ
مَرَّ عَلَى
أَنْفِهِ ‏"‏‏. ‏
فَقَالَ بِهِ
هَكَذَا
قَالَ أَبُو
شِهَابٍ
بِيَدِهِ
فَوْقَ
أَنْفِهِ‏. ‏
ثُمَّ قَالَ ‏"‏
لَلَّهُ
أَفْرَحُ
بِتَوْبَةِ
عَبْدِهِ
مِنْ رَجُلٍ
نَزَلَ
مَنْزِلاً،
وَبِهِ
مَهْلَكَةٌ،
وَمَعَهُ
رَاحِلَتُهُ
عَلَيْهَا
طَعَامُهُ
وَشَرَابُهُ
48; فَوَضَعَ
رَأْسَهُ
فَنَامَ
نَوْمَةً،
فَاسْتَيْقَ
92;َ وَقَدْ
ذَهَبَتْ
رَاحِلَتُهُ
48; حَتَّى
اشْتَدَّ
عَلَيْهِ
الْحَرُّ
وَالْعَطَشُ
أَوْ مَا
شَاءَ
اللَّهُ،
قَالَ
أَرْجِعُ
إِلَى

[illegible]

مَرَّةٍ ‏"‏ ‏. ‏ "Ey insanlar Allah'a tevbe (ve O'na istiğfar) edin. Ben günde yüz defa tevbe ediyorum." (Müslim, Zikir, 12/7034) buyurarak, tevbe istiğfarın ünemini açık bir şekilde beyan etmişlerdir. Bu hadis-i şerif, insanın nefesine itimat etmemesi ve is­tiğfarın sadece işlenen kusurlara münhasır olmaması gerektiğini ifade ettiği gibi, insanın bazı ulvi latifelerinin mübah olan bazı şeylerden bile etkilenip söndüğünü, bun­dan dolayı insanın her hal ükarda hadiselerle karşı titiz ve uyanık olması lazım geldiğini de ifade etmektedir. Evet in­san ölümün ne zaman geleceğini bilmediğinden her an öl­lüme hazır bulunmalı ve böylece Allah'tan geldiği gibi ter­temiz haliyle, hatta, duygularını istikamet çizgisinde inkişaf ettirerek tekrar O'na mükemmel bir kul hüviyetiyle dön­meye ve O'nun Yüce rıdvanına kavuşmaya çalışmalıdır. Yüce Allah Yalnız Şirki Bağışlamaz Çünkü şirk, Yüce Allah'a karşı büyük bir iftira, korkunç bir sapıklık ve gayet çirkin bir zulümdür. Şirk günahından başka, sair günahlara karşı Yüce Allah, o kadar şefkatli ve merhametlidir ki O'nun bağışlamayacağı bir günah yoktur. إِنَّ اللّهَ لاَ يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْماً عَظِيماً Doğrusu Allah, kendisine ortak koşulmasını asla affetmez. Ondan başkasını (diğer günahları) ise, dilediği kimseler için bağışlar ve mağfiret buyurur. Her kim Allah'a şirk koşarsa gerçekten pek büyük bir günah ile iftira etmiş olur. (Nisa, 4/48) Hadis-i Şeriflerde Günahkarlar İçin Umutsuzluk Yoktur وعن زِرِّ بنِ حُبَيْش قال: حَدثنا صَفْوَانُ بن عَسَّالٍ المُرَادِى)رع(قال: قال رسولُ اللّه(صعلم): بَابٌ مِنْ قِبَلِ

الْمَغْرِبِ
مَسِيرَةُ
عَرْضِهِ أوْ
يَسِيرُ
الرَّاكِبُ
في عَرْضِهِ
أرْبَعِينَ
أوْ
سَبْعِينَ
سَنَةً،
خَلَقَهُ
اللّهُ
تَعالى
يَوْمَ
خَلَقَ
السَّمَواتِ
وَالارْضَ،
مَفْتُوحٌ
لِلتَّوْبَةِ
لاَ يُغْلَقُ
حَتَّى
تَطْلُعَ
الشَّمْسُ
مِنْ
مَغْرِبِهَا
Zirrü'bnü Hubeyş anlatıyor: "Safvân İbnu Assâl el-Murâdî (r.a)
bize, Resûlullah (a.s)'ın şöyle söylediğini rivayet etti: "Mağrib cihetinde bir kapı
vardır. Bu kapının genişliği -veya bunun genişliği binekli bir kimsenin
yürüyüşüyle- kırk veya yetmiş senedir. Allah o kapıyı arz ve semaları
yarattığı gün yarattı. İşte bu kapı, güneş batıdan doğuncaya kadar tevbe için
açıktır." (Tirmizî, Daavât, 102, (3529)) عن
أبى هريرة)رع(
أنَّ
النَّبىَّ
(صعلم) قالَ:
مَنْ تَابَ
قَبْلَ
طُلُوعِ
الشَّمْسِ
مِنْ
مَغْرِبِهَا
تَاب اللّهُ
عَلَيْهِ Ebû Hüreyre (r.a)
anlatıyor: "Resûlullah (a.s) buyurdular ki: "Kim güneş batıdan doğmazdan evvel tevbe
ederse Allah tevbesini kabul eder." (Müslim, Zikr 43, (2703)) وعن
ابن عمر
رَضِىَ
اللّهُ

عَنْهما أنَّ
رسولَ اللّه
(صعلم) قال: إنَّ
اللّهَ
يَقْبَلُ
تَوبَةَ
الْعَبْدِ
مَا لَمْ
يُغَرْغِرْ. İbnu
Ömer (r. anümâ) anlatıyor: "Resûlullah (a.s) buyurdular ki: "Son nefesini
vermedikçe Allah, kulun tevbesini kabul eder." (Tirmizî, Daavât 103, (3531); İbnu
Mâce, Zühd 30, (4253)) وعن أبى
موسى)رع(. أنَّ
رسولَ اللّه
(صعلم) قال: إنَّ
اللّهَ عَزَّ
وَجلّ
يَبْسُطَ
يَدَهُ
بِاللَّيْلِ
لِيَتُوبَ
مُسِئُ
النَّهَارِ،
وَيَبْسُطُ
يَدَهُ
بِالنَّهَارِ
لِيَتُوبَ
مُسِئُ
اللَّيْلِ
حَتَّى
تَطْلُعَ
الشَّمْسُ
مِنْ
مَغْرِبِهَا. -
Ebû ن Musa (r.a) anlatıyor: Hz. Peygamber (a.s) buyurdular ki: "Aziz ve Celil olan Allah,
gündüz günah işleyenlerin tevbesini kabul etmek için geceleyin elini
açar. Gece günah işleyenlerin tevbesini kabul etmek için de gündüz
elini açar, bu hal, güneş batıdan doğuncaya kadar devam edecektir." Burada "el",
Allah'ın ihsan ve fazlından kinayedir. (Müslim, Tevbe, 32/2760)) وعن
أنس)رع(قال:
قَالَ
رَسُولُ
اللّهِ(صعلم):
يَقُولُ
اللّهُ
تَعالى: يَا
ابنَ آدَمَ،
إنَّكَ مَا

دَعَوْتَنِي
وَرَجَوْتَنِي
غَفَرْتُ
لَكَعَلىمَا
كَانَمِنْكَ
وَلاَ
أُبَالِي،
يَاابنَ
آدَمَلَوْ
بَلَغَتْ
ذُنُوبُكَ
عَنَانَ
السَّمَاءِ
ثُمَّ
اسْتَغْفَرْتَنِي
غَفَرْتُ
لَكَوَلاَ
أُبَالِي
يَاابْنَ
آدَمَإنَّكَ
لَوْ
أتَيْتَنِي
بِقُرَابِا
لارْضِ
خَطَايَا
ثُمَّ
لَقَيْتَنِي
لاَتُشْرِكُ
بِيشَيْئاً
لاَتَيْتُكَ
بِقُرَابِهَامَغْفِرَةً. Hz. Enes (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Allah Teâlâ Hazretleri diyor ki: "Ey âdemoğlu! Sen bana dua edip, (affımı) ümid ettikçe ben senden her ne sâdır olsa, aldırmam, ben seni affederim. Ey âdemoğlu! Senin günahın semanın bulutları kadar bile olsa, sonra bana dönüp istiğfar etsen, çok oluşuna bakmam, seni affederim. Ey âdemoğlu! Bana arz dolusu hata ile gelsen, sonunda hiç bir şirk koşmaksızın bana kavuşursan, seni arz dolusu mağfiretimle karşılarım." (Tirmizî,, Daavât, 106/3534) Evet, her türlü günahtan tevbe ve istiğfar edip Yüce Mevla'ya teveccüh etmek, O'nun rahmetine ve mağfiretine sığınmak ve göz yaşlarıyla günah kirlerini yıkamak çaresi, hem ümitsizliğe düşmekten hem kendini tahrip etmekten hem de bunalıma düşmekten ve perişan olmaktan kurtul­manın yegane çaresidir. Hz. Ali (k.v.) de günahlarının çokluğundan ötürü ümit­sizliğe düşen ve bunun derdini çeken ve bir kurtuluş çare­sini arayan birine hep "tevbe ve istiğfar et" diye öğüt ve­rirmiş. O kimse de: - "Sen bana durmadan tevbe ve istiğfar et diyorsun. Bu tevbe ve istiğfar ne zamana kadar sürecek?" diye sormuş. Hz Ali (k.v.) şöyle cevap vermiş: -

[illegible]

تَطْرَحَهُ ‏.‏
فَقَالَ
رَسُولُ
اللَّهِ (صعلم) ‏"‏ لَلَّهُ
أَرْحَمُ
بِعِبَادِهِ
مِنْ هَذِهِ
بِوَلَدِهَا
‏"‏ Hz. Ömer anlatıyor: Peygamberimizin huzur­larına (Havazin Kabilesi'nden) bazı esirler gel­mişti. Esirler arasında emzikli bir kadın vardı. Çocuğunu kaybetmişti. O kadın göğüne biriken sütü sağıyor, çocuklara veriyor, emziriyordu. Bu kadın esirler arasında çocuğunu bulunca hemen alıp sinesine bastı ve derin bir şefkatle çocuğunu emzirmeye başladı. Bunu görünce Peygamberi­miz bize: - Şu kadının çocuğunu ateşe atacağını sanır mısınız? buyurdu. Biz: - Hayır, atmaya gücü yettiği sürece atmaz, de­dik. Bunun üzerine Peygamberimiz: "İşte Allah Teala kullarına, bu kadının çocuğuna şefkatinden daha merhametlidir." buyur­du. (Müslim, Tevbe, 4/7154) (Diyanet Dergi, 145.sayı) Sonuç olarak ifade etmek gerekirse, tevbe kapısının açık olması doğası gereği hayır ve şer işlemeye yatkın ve elverişli olan insan için bir fırsattır. Her insan, nitelik ve niceliği değışse de günah işler ve hata eder. Ama erdem ve gerçekten iman sahibi mü'min işlediği günah veya yaptığı hatadan, pişmanlık duyarak hemen Yüce Rabbine sığınır ve O'ndan af dileyerek tevbe eder. O günah ve hatada, bile bile ısrar etmez. Tevbeleri kabul merciinin sadece Allah olduğunu bilir ve O'na yönelir. عَنْ
أَبِي
هُرَيْرَةَ،
قَالَ قَالَ
رَسُولُ
اللَّهِ (صعلم) ‏"‏ مَنْ جَلَسَ
فِي مَجْلِسٍ
فَكَثُرَ
فِيهِ
لَغَطُهُ
فَقَالَ
قَبْلَ أَنْ
يَقُومَ مِنْ
مَجْلِسِهِ
ذَلِكَ
سُبْحَانَكَ
اللَّهُمَّ
وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ
أَنْ لاَ
إِلَهَ
إِلاَّ
أَنْتَ
أَسْتَغْفِرِ

[illegible]